

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2P/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2723200176
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2023:2723200176.1

Uznesenie

Okresný súd Skalica vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, Z., t.č. u starej matky, dieťa rodičov: matka D.Á. H., nar. 26.XX.XXXX, bytom O. XX, Z., otec neuvedený, o návrhu starej matky maloletého R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. X, Z., na vydanie neodkladného opatrenia a o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica za opatrovníka pre maloletého W. H., D.. XX.XX.XXXX na zastupovanie maloletého dieťaťa v konaní pod sp. zn. 2P/6/2023.

II. Súd n a r i a d ť u j e dočasné zverenie maloletého W. H., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti starej matky R. H., D.. XX.XX.XXXX, a to na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

III. Stará matka R. H. je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, sústavne a dôsledne starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa a je o p r á v n e n á zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

IV. Súd n a r i a d ť u j e matke povinnosť platiť výživné na mal. W. mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica.

odôvodnenie:

1. Stará matka mal. W. podala na Okresnom súde Skalica dňa 16.02.2023 návrh na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Súčasne žiadala matke určiť výživné. Stará matka mal. W. vo svojom návrhu uviedla, že mal. W. pochádza z partnerského vzťahu D. H. a O. N., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom A. C. X, Z.. Tento sa so synom stretáva nepravidelne, matke tvrdí, že sa s ním chce stretávať, matka maloletého mu vyčíta jeho nezodpovednosť. Ďalej uviedla, že svojej dcére pomáha so zabezpečovaním starostlivosti o mal. W.. Medzi terajším partnerom jej dcéry sú neustále nezhody, neustále hádky, príchody polície, alkohol. Tvrdila, že jej dcéra je psychicky labilná, už niekoľko krát sa jej pokúšala dohovoriť, aby podstúpila liečbu u odborníka. V minulosti mala diagnostikované stredne ťažké depresie. Snaha matky maloletého napraviť sa a fungovať riadne v domácnosti bola vždy. Mali obdobia, kedy sa dlho nič zlé v domácnosti neudialo, avšak sa to vždy niečím narušilo, pravú príčinu ich hádok nevie. Matka maloletého si po troch rokoch priznala, že má problém a chce ho riešiť. Navštívili odbornú ambulanciu MUDr. Radó s výsledkom, že na ďalšiu kontrolu sa nemusí dostaviť, vypýtala si lieky proti únave. Uviedla, že za poslednú dobu sa v domácnosti jej dcéry navyšujú incidenty a zásahy polície. Vždy bola ako stará matka privolaná k maloletým deťom, aby si ich prebrala do starostlivosti cca na 2 dni. Vyjadrila obavu, že keď jedného dňa nebude zastihnuteľná, deti by nemali ku komu ísť a pôjdu do detského domova. Deti sú u nej zvyknuté. S rodičmi maloletého je ťažká komunikácia, nedodržiať stanoveného dohody, nedvíhajú telefóny, nedá sa im dozvoniť do bytu. Má za to, že domácnosť matky nie je vhodná pre výchovu maloletého, matka alkohol požíva často, keď je pod vplyvom nevie sa ovládať, udalosti si nepamätá. V poslednej dobe má sebevražedné

sklony, nedávno si priložila nôž k hrudi a ohrozovala sa. Maloletý W. potrebuje stále zázemie a nie pendlovať vždy po zásahu polície a vyteskalovaných situácií z jednej domácnosti do druhej. Má záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého, v jej domácnosti má maloletý k dispozícii spoločnú detskú izbu, ktorá je dostatočne zariadená.

2. Rodným listom mal. W. mal súd preukázané, že sa narodil dňa XX.XX.XXXX matke D. H., D.. XX.XX.XXXX a otec neuvedený.

3. Zo spisu tunajšieho súdu 2PPOm/1/2023 vo veci starostlivosti súdu o mal. I. O., mal súd spisovým materiálom - úradným záznamom z udalosti rušenie nočného klľudu Okresného riaditeľstva PZ v Skalici, odboru poriadkovej a dopravnej polície, OOPZ Skalica zo dňa XX.XX.XXXX preukázané, že dňa XX.XX.XXXX v čase 03:50 hod. bola hliadka vyslaná na udalosť v meste Skalica na ulici Š.á, kde malo byť rušenie nočného klľudu vo forme plaču dieťaťa. Po príchode na miesto v čase 03:56 hod. už po vystúpení z vozidla bolo vidno v bytovom dome, že na druhom poschodí je otvorený balkón dokorán a bol tam počuť plač niekoľkých detí. Hliadka začala zvoniť a klopať na dvere, kedy o chvíľu prišiel ku dverám mal. W. H., D.. XX.XX.2XXX, ktorý následne po komunikácii s hliadkou z poza dverí otvoril hliadke dvere od bytu, kedy hliadka po vstupe do bytu spozorovala na dlážke osobu ženského pohlavia stotožnenú ako D. H., D.. XX.XX.XXXX, pričom hliadka osobu skontrolovala, osoba dýchala a chrápala avšak nereagovala na žiadny spôsob zobudenia, pričom neďaleko p. H. na dlážke sa nachádzalo taktiež maloleté dieťa a to I. O., nar. XX.XX.XXXX, ktoré malo zakrvavenú tvár a to konkrétne u nosa a úst a taktiež malo opuch nad pravým okom. V izbe, resp. v kuchyni sa nachádzalo ďalšie dieťa a to G. H., D.. XX.XX.XXXX, obaja mal. chlapci boli bez zranenia. V ďalšej miestnosti (v spálni), kde boli dokorán otvorené balkónové dvere a vonku bolo v tom čase o 04:20 hod cca + 3 stupne Celzia, sa v posteli nachádzali ďalšie dve osoby a to D. O. a R. Š.. Rovnako tak nereagovali na hliadku polície. D. H. bola vykonaná dychová skúška s výsledkom 1,36 mg/L. Pre deti si prišla matka D. H., R. H., nar. XX.XX.XXXX po predchádzajúcej dohode so sociálnou pracovníčkou.

4. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

5. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

6. Vzhľadom k tomu, že by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičom a maloletým dieťaťom, súd ustanovil mal. Denisovi kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica.

7. Podľa článku 4 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

8. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 367 ods. 1,2,3 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení

neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (C.s.p.), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

16. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania i po jeho skončení v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V prípade maloletých detí možno nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu. Neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa, neodkladné opatrenie je namieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo dieťaťa ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia a požiadavky zákonodarcu na rýchlosť jeho vydania vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd vychádza z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu a skúma, či je dostatočne dôvodný a ďalej skúma skutkové okolnosti vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia. Ak má súd osvedčené skutkové zistenia, že maloletému dieťaťu hrozí ujma na jeho právach, v záujme dieťaťa bude vždy jeho ochrana pred takýmto možným rizikom v podobe nariadenia neodkladného opatrenia.

18. Súd zastáva názor, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne, nakoľko bola osvedčená naliehavá potreba úpravy pomerov maloletého dieťaťa. Súd má za to, že výchova mal. Denisa je vážne narušená, pretože maloletý vyrastá v nevhodnom prostredí, kde sa požívajú alkoholické nápoje vo veľkej miere. Tvrdenia starej matky podporuje aj listinný dôkaz získaný zo spisu 2PPOm/1/2023 z ktorého bolo preukázané, že matka výchovu maloletého nezvláda, po požití alkoholu

sa nezobudí ani na plač jej detí. Maloletý so svojou matkou chodí do nevhodnej spoločnosti, kde sa požívajú alkoholické nápoje a nedbá sa riadnu bezpečnosť detí (otvorený balkón dokorán - viď bod 3). V danom prípade je potrebné chrániť práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa, ktoré sú prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana a prípadné ohrozenie vývinu dieťaťa. Spôsob života maloletého nevlýva dobre na jeho vývoj, na rozvoj jeho osobnosti. Navrhovateľka ako stará matka maloletého (a rodič matky dieťaťa) má záujem postarať sa o dieťa, má s vnukom dobrý vzťah a preto súd v záujme ochrany a zdravého vývoja dieťaťa zveril mal. Denisa do osobnej starostlivosti jeho starej matky. Ide len o dočasné zverenie cestou neodkladného opatrenia a to do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

19. Dočasným zverením maloletého do osobnej starostlivosti jeho starej matky súčasne vzniká matke dieťaťa (otec neuvedený) povinnosť poskytovať maloletému výživné na čas trvania neodkladného opatrenia, ktoré je matka povinná poukazovať na účet príslušného úradu práce v zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine. Čo sa týka rozsahu vyživovacej povinnosti, súd určil matke povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona (zák. č. 601/2003 Z.z.), čo v súčasnosti predstavuje sumu 32,11 € mesačne. Takto určené výživné predstavuje zákonné minimum (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine), ktorým je matka povinná bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Bez vykonania riadneho dokazovania súd nemá k dispozícii podklady o výške príjmu matky, avšak minimálne výživné je matka mal. dieťaťa povinná platiť vždy, takto určená výška výživného zodpovedá nevyhnutnej miere, v ktorej je matka povinná podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.